

ler derfor på Unionens og ikke på medlemsstaternes vegne.

Endvidere gælder, at aftalerne indgås af Rådet med enstemmighed, og at en medlemsstat i hvert enkelt tilfælde kan erklære, at den ikke er bundet af en sådan aftale, men at den må følge de procedurer m.v., der følger af dens egen forfatning. Efter sammenhængen i bestemmelsen må det antages, at der med ordet »bundet« sigtes til forholdet til Unionen (de andre medlemsstater) og ikke til forholdet til det pågældende tredjeland m.v. Der vil således i hvert enkelt tilfælde efter reglerne i grundlovens § 19 kunne tages stilling til, om Danmark skal påtage sig sådanne folkeretlige forpligtelser.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at artikel J.14 ikke forudsætter anvendelse af grundlovens § 20. Det bemærkes i den forbindelse, at det forhold, at artikel J.14 er placeret i søjle 2, der angår mellemstatsligt samarbejde, må indebære, at de indgåede traktater ikke kan være umiddelbart anvendelige i medlemsstaterne.

Det anførte resultat er i overensstemmelse med den nævnte erklæring, hvorefter artikel J.14 (og artikel K.10) ikke indebærer, at der overdrages beføjelser fra medlemsstaterne til Unionen.

Sammenfattende er det Justitsministeriets opfattelse, at de nye bestemmelser i søjle 2 ikke forudsætter anvendelse af grundlovens § 20.

3.2.3. Ændringer i unionstraktatens søjle 3 (politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager).

a) De gældende regler i søjle 3.

Unionstraktatens artikel K indeholder bestemmelser om samarbejde om retlige og indre anliggender.

Bestemmelserne blev indføjet ved Maastricht-Traktaten. Deres overordnede formål er efter den gældende bestemmelse i artikel K.1 at virkeliggøre Unionens målsætninger, navnlig den frie bevægelighed for personer.

Samarbejdet inden for søjle 3 er af mellemstatslig karakter. Om dets forhold til grundlovens § 20 hedder det således i 1992-redegørelsen, side 62, bl.a. følgende:

»Det følger af traktatens opbygning og indholdet af bestemmelserne i artikel K.1-8, at sigtet med bestemmelserne alene er at etablere et sædvanligt internationalt samarbejde på området. De

konventioner, der indgås, skal ratificeres af Danmark for at få virkning som en folkeretlig forpligtelse for Danmark.

Bestemmelserne i unionstraktatens afsnit VI om samarbejde om retlige og indre anliggender (søjle 3) indebærer derfor, bortset fra art. K.9, der omtales nærmere nedenfor, efter Justitsministeriets opfattelse ikke »overladelse af beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder«, og en dansk tilslutning hertil forudsætter ikke anvendelse af proceduren i grundlovens § 20. Der er, som det direkte fremgår af formuleringen af nævnte artikler, tale om et traditionelt folkeretligt samarbejde, som Danmark kan tilslutte sig alene i medfør af bestemmelsen i grundlovens § 19.«

Om samarbejdet henvises i øvrigt til Claus Gulmann og Karsten Hagel-Sørensen, a.st., side 113 ff.

b) Ændringernes indhold.

Amsterdam-Traktaten indebærer, at en række af de områder, der i dag er reguleret i søjle 3 (det mellemstatslige samarbejde), flyttes til det overstatslige samarbejde i søjle 1 (EF-Traktaten). Herom og om Danmarks særlige stilling henvises til pkt. 3.3.3 nedenfor.

En del af samarbejdet forbliver i søjle 3 (»rest-søjle 3«). Målet med dette samarbejde er efter artikel K.1 at give borgerne et højt trykkniveau i et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed gennem udformning af fælles handling mellem medlemsstaterne inden for politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager og gennem forebyggelse og bekæmpelse af racisme og fremmedhad.

Målet skal nås bl.a. ved at forebygge og bekæmpe organiseret og anden kriminalitet, især terrorisme, menneskehandel og overgreb mod børn, ulovlig narkotikahandel og ulovlig våbenhandel, korrupsion og svig. Disse foranstaltninger skal iværksættes ved tættere samarbejde mellem medlemsstaternes politimyndigheder m.v., tættere samarbejde mellem medlemsstaternes retlige og andre kompetente myndigheder og om nødvendigt ved indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes strafferetlige regler.

I artikel K.2 og K.3 reguleres fælles handling vedrørende politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager nærmere. Bestemmelserne tilsiger bl.a. en effektivisering af Europols indsats mod kriminalitet, ligesom der lægges op til en